

Het Hebreeuwse
Koninkrijk van God

Gertrud Bakker

het
Hebreeuwse

Koninkrijk

van
god

De schepping als tempel en
blauwdruk voor ons leven

Scholten Uitgeverij

Het Hebreeuwse Koninkrijk van God

Gertruud Bakker

© 2021 Scholten Uitgeverij BV
Burgemeester Drijbersingel 25c
8021 DA Zwolle
info@scholtenuitgeverij.nl
www.scholtenuitgeverij.nl

Omslagontwerp en binnenwerk: Marcin & Milou
Tekstcorrectie: Bianca de Vrind-Zegers, Paulien Rijnveld
Drukwerk: www.drukcase.nl
Eerste druk, februari 2021
ISBN 978 94 92959 94 2
NUR 700, 702

In dit boek is, met toestemming, gebruikt gemaakt van de
Herziene Statenvertaling.
Mocht daarvan afgeweken worden, dan wordt dit aangegeven.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag
worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op
enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën,
opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No portion of this book may be reproduced,
stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any
means – electronic, mechanical, photocopy, recording or any
other – except for brief quotations in printed reviews, without
the prior written permission of the publisher.

Dankwoord

Voor allen die meegewerkt hebben aan dit boek,
zonder hen kon dit niet slagen.

Dank aan Rieneke Haaring-'t Hart,
Elly Kraaimaat, Annie Meijers.

Dank en eer aan onze Vader, Baruch ha Shem.

Opgedragen aan Christiaan, Pieter, Paul en Jasper.

*Moge het de wil van God zijn,
dat Zijn aanwezigheid zal wonen
in het werk van jullie handen.*

Vrij naar Psalm 90:17b

Inhoudsopgave

Inleiding	11

Hoofdstuk 1

1.1 Genesis en het koninkrijk van God	15
1.2 Schepping van hemel en aarde	17
1.3 Tohu we bohu	21
1.4 De tehom	26
1.5 Scheiding licht en duisternis	31
1.6 Scheiding van de wateren	43
1.7 Aarde en zee	52
1.8 Zaad en zaaddragende gewassen	56
1.9 Bomen die vrucht dragen.....	59
1.10 Schepping van zon en maan	63
1.11 De zon en Jezus	71
1.12 De tijden.....	73
1.13 Het water, vissen en de zeemonsters.....	76
1.14 Levende en kruipende dieren.....	81
1.15 Schepping van de mens.....	85
1.16 Genesis als leidraad voor ons leven	94

Hoofdstuk 2

2.1 Het oosten	101
2.2 Adam	103
2.3 Bomen en planten.....	104
2.4 De rivieren.....	106
2.5 De mens	116
2.6 De boom van kennis van goed en kwaad	118

Hoofdstuk 3

3.1 Wie was de satan en waarom verleidde hij Eva	133
3.2 De vloek.....	142

Hoofdstuk 4

4.1 Noach, een man die gehoorzaamde.....	145

Hoofdstuk 5

5.1 De tabernakel, het centrum van het koninkrijk.....	157
5.2 Gods koninkrijk	159

Hoofdstuk 6

6.1 God wil wonen in de mensen.....	173
6.2 De afmetingen van de tabernakel.....	175
6.3 De hogepriester een beeld van Jezus en waar discipelschap voor ons	180
6.4 De kleding van de hogepriester en Efeze 6	185
6.5 De dag van Jom Kipoer of Grote Verzoendag.....	188

6.6 Het Heilige der Heiligen	193
6.7 Het voorhangsel.....	202
6.8 Het Heilige	204
6.9 De voorhof	205

Hoofdstuk 7

7.1 Ware aanbidding en de dorsvloer, het verhaal van Uzza	211
7.2 De dorsvloer	219

Hoofdstuk 8

8.1 Ananias en Safira	223

Hoofdstuk 9

9.1 Het priesterschap binnen de gemeente anno 2021.....	231

Hoofdstuk 10

10.1 De Heilige Geest, Spreuken 31 en Gods troon	237
10.2 Spreuken 31 – Vervulling van Zijn Geest en de Thora	240

Hoofdstuk 11

11.1 Achsa	253
11.2 Vragen staat vrij.....	262

Nawoord	265

Literatuurlijst	267

Gods koninkrijk / De hof van Eden

De tabernakel

Inleiding

Lange tijd heb ik mijn hersens gepijnigd over Genesis. Hoe moet je dat lezen? Wat is Gods boodschap? Stromingen als intelligent design, creationisme, gaven mij niet de antwoorden. Na veel speurwerk kwam ik bij de boeken van Margaret Barker, Dinah Dye, en vele andere schrijvers die mij al waren voorgegaan. Het lukte mij op een gegeven moment om een andere bril op te zetten en de teksten vanuit een nieuw perspectief te benaderen. Meer inzicht in het Hebreeuwse denken, de taal en het Hebreeuwse gedachtengoed, hielpen mij op deze weg. Daarbij blijft het vallen en opstaan en veel struikelen. Dit boek is afgerond, maar Genesis zeker niet. Steeds opnieuw moet ik mijn visie bijstellen. Hierbij doe ik slechts een poging om een deel te ontrafelen waarbij ik weet dat het enkel kruimels zijn. Bij het uitleggen van de Bijbel is het keer op keer cruciaal om in te zien dat dit een Hebreeuws boek is, en je het niet kunt lezen door de ogen van Plato.

Dit houdt in, dat voor het bestuderen ervan, het van belang is om iets van de Hebreeuwse taal, geschiedenis en cultuur te weten. Niet omdat men de Bijbel niet kan begrijpen als men de Hebreeuwse taal niet machtig is, maar wel dat er meer uit te halen valt als men hiervan kennis heeft. Het Hebreeuws is namelijk een associatieve en figuratieve taal. Wat betekent dit? Voor een voorbeeld van associatief denken, kunnen we het woord 'afdalen' nemen. In het Hebreeuws heeft afdalen de betekenis: weglopen van God. De profeet Jona deed dat drie keer. De eer-

ste keer naar Tarsus, vervolgens ging hij het schip in en daarna verdween hij in het ruim van het schip. Uiteindelijk belandde hij in de diepte van de zee. Verder van God kun je niet zijn. Toen het volk Israël afdaalde naar Egypte, was dit bepaald geen vooruitgang, ook al kregen ze daar te eten. Het werd een verwijdering tussen God en het volk. Opgaan is in het Hebreeuws: de goede richting uit, naar Jeruzalem en God toe.

Een ander voorbeeld is: het oosten. In het Hebreeuws is dit *miqqedem*. Dit betekent ook: van oudsher. De wijzen kwamen uit het oosten en daarmee wil de schrijver ook zeggen dat ze kwamen van vervlogen tijden. Hij geeft hiermee een indirecte verwijzing naar de engelen die bij Abraham op bezoek kwamen om Izaak aan te kondigen. Zo zijn er vele voorbeelden.

Een voorbeeld van het figuratieve in het Hebreeuws, zijn schapen. Dit is, zoals we wel weten, een metafoor voor mensen, zoals bomen dit ook kunnen zijn. (Jesaja 61) Er zijn nog ettelijke voorbeelden te noemen, maar u zult ze vanzelf tegenkomen in de tekst. Jezus zelf maakt er veelvuldig gebruik van, in de parabels. Bijvoorbeeld: Hij is de wijnstok. (Johannes 15:1-8)

In het Hebreeuwse denken, kunnen ook meerdere uitleggingen naast elkaar bestaan. De boom van kennis van goed en kwaad, is de boom die God toebehoort. Maar we kunnen ook zelf bomen van goed en kwaad zijn. Het is hierbij niet of/of maar en/en.

Binnen het Hebreeuwse denken, wordt de Bijbel met de Bijbel uitgelegd. Dat betekent dat er naar de grondtekst wordt gekeken en men bij het uitleggen van de Bijbel een link legt met teksten en woorden in de Bijbel waarin deze woorden ook worden gebruikt. In dit boek wordt er ook veel over de Thora gesproken, of wet, wat onderricht betekent. Bij veel gelovigen uit de heidenen is 'de wet' geen populair woord. Het doet denken aan regels. Dat is jammer, want het zijn geen regels, maar het is on-

derwijs, en een levensstijl die ons elke keer weer nieuwe inzichten geven in onszelf.

Ook Abraham, hoewel geen Israëliet, hield zich aan de Thora. In Genesis 26:5 staat: 'Omdat Abraham Mijn stem gehoorzaamd heeft en Mijn voorschriften en Mijn geboden, Mijn verordeningen en Mijn wetten in acht genomen heeft.' Hij hield zich aan Gods Thora. Deze was er al vanaf het begin en werd als onder-richt aanvaard door Job, Lot en dus ook Abraham (geen Joden). Met dit in uw achterhoofd, is dit boek makkelijker te begrijpen. Het beste is om er als een slak doorheen te gaan als dit denken je niet bekend is. Ik hoop dat het u dichter bij de God van Israël brengt.

Baruch ha Shem.

Het Hebreeuwse
Koninkrijk van God

Hoofdstuk 1

*Er groeide een boom in de tuin van het leven
Met armen die reikten tot ver in de lucht
En steeds als de takken hun vruchten verloren
Werden er duizenden mensen geboren
En eens op een dag kwam ook ik uit zo'n vrucht
In de tuin van het leven*

Elly en Rikkert: De Zeven Tuinen

1.1 Genesis en het koninkrijk van God

Vraag mensen naar het koninkrijk van God en je komt al gauw in een Babylonische spraakverwarring terecht, waarbij iedereen er een andere invulling aan geeft. Het lijkt wel of we allemaal een stukje van de puzzel hebben, maar het gehele plaatje ontbreekt. Probeert men dieper door te vragen, dan lijkt het wel of er weinig mensen zijn die weten wat het koninkrijk van God precies inhoudt en wat ermee bedoeld wordt. Dat gold ook voor mij.

De vraag die ik mijzelf steeds stelde was: 'Hoe ziet dat rijk er dan uit? Is het hier? En toch ook niet? Hoe kan dat?' Ik heb ooit een conferentie bezocht over dit thema en aan het eind was het mij nog steeds niet duidelijk.

Een kort antwoord als: 'Jezus is het koninkrijk van God' is waar, maar leek mij toch iets te simplistisch. Het koninkrijk van God

moet als begrip te herleiden zijn naar het Eerste Testament, zo was mijn gedachte. Alles wat Jezus zegt en doet, heeft een relatie met het Eerste Testament en is er onlosmakelijk mee verbonden.

Maar waar vinden we het koninkrijk van God dan in het Eerste Testament?

Na veel onderzoek werd de betekenis, het karakter en de staatsinrichting van het koninkrijk mij steeds duidelijker. In dit boek zal ik proberen uit te leggen wat ik gevonden heb.

Daarbij ben ik mij ervan bewust dat ik, als mens, werk in uitvoering ben en mij steeds weer moet laten leiden door wat Zijn woord ook zou kunnen betekenen en ik daarbij meer inzichten mag krijgen, naarmate ik er meer mee bezig ben. Mijn leidraad blijft daarbij: de Bijbel legt de Bijbel uit.

Te doorgronden is dit rijk niet, want God is daar te groot voor, maar in Zijn woord spitten geeft wel openingen en inzichten.

‘Uw koninkrijk is een koninkrijk van alle eeuwen en Uw heerschappij omvat alle geslachten.’ (Psalm 145:13, NSV)

Het eerste koninkrijk

In de Bijbel gaan we van koninkrijk naar koninkrijk en van bruiloft naar bruiloft. Van Genesis tot en met Openbaring gaat het over één grote bruiloft en een daarbij behorend huis. God is daarbij de Koning van het huis dat was, is en komt. Hij verloor het koningschap, noch Zijn rijk door alle eeuwen heen niet, want het was zichtbaar (soms onzichtbaar aanwezig), maar het is nooit weggeweest. In Genesis, het scheppingsverhaal, zien we het ontstaan van Gods huis en Zijn koninkrijk op aarde. Daarbij wil ik opmerken dat we geen enkele zeggingskracht hebben en verliezen we elke discussie als we op wetenschappelijk niveau willen blijven praten over Genesis 1 en 2. Het uitgangspunt moet zijn dat God Schepper is, maar er komen pas openingen wanneer we de Bijbel gaan zien als een boek dat een relatie, een

HOOFDSTUK 1

geschiedenis, beschrijft van God met ons mensen. Dat er ook wetenschappelijke dingen in staan is mooi, maar God is zoveel groter dan elke wetenschap. Het is niet het uitgangspunt van Genesis. Het koninkrijk van God betekent dus ook zoveel meer dan we vaak beseffen. Toen God schiep, schiep Hij een woning en een rijk. Het eerste koninkrijk was onder Adam.

Daarna kwam er een koninkrijk onder andere door Noach, Abraham, Mozes, Gods volk. Steeds opnieuw zie je Zijn rijk boven komen. Het scheppingsverhaal geeft de blauwdruk van Zijn rijk weer. Het is een rijk van licht en leven en het licht van de Geest dat niet uitdooft.

Volgens Julia Blum (een Joods messiaanse professor in religieuze studies) zijn er twee scheppingen geweest. Bij de eerste geschiedenis is Adam geschapen naar Gods beeld en bij de tweede geschiedenis uit het stof. In de eerste vertelling worden Adam en Eva gezamenlijk geschapen, in de tweede eerst Adam en uit zijn rib Eva. Beide verhalen lopen door elkaar heen en zijn met elkaar verweven. Dit zou kunnen verklaren waarom toen Kain Abel dood sloeg, hij bang was om buiten de hof te komen, omdat er andere mensen waren die het op hem voorzien hadden. Dit waren de mensen uit de allereerste Adam. Kain vroeg God om bescherming toen hij door Hem werd weggestuurd.

1.2 Schepping hemel en aarde

Genesis 1: In den beginne schiep God de hemel en de aarde.

De hele Bijbel gaat over een Koning die met Zijn kinderen op weg is naar het beloofde land, dat zal uitmonden in een nieuwe aarde. Genesis 1 is de aanvang van Zijn rijk en God laat zien dat Hij een paleis bouwt, zoals elke koning doet. Het lijkt wel het begin van een mooi sprookje, zo van: er was eens...

Ooit is er een moment geweest dat God een begin maakte met het scheppen door Zijn woord. We weten niet wanneer. De Eeuwige vertelt het ons niet. Alles is door Zijn woord geschapen zegt de Bijbel, maar in welk tijdsbestek, daar is de Bijbel niet duidelijk over. Er staat niet: In den beginne, maar er staat: Op een dag, in een begin ... schiep God de hemel en de aarde. De vertalers hebben er de woorden 'In *het* begin' aan gegeven. God spreekt echter van: In *een* begin. Een dag van vierentwintig uur, een dag zoals wij die nu kennen, was er niet. Onze dag begint met het opkomen van de zon en eindigt met het ondergaan van de zon. De zon was er nog niet op dag één. Men kan dan ook niet spreken van een dag binnen een tijdsbestek van vierentwintig uur. De eerste drie dagen waren Gods dagen, want er waren geen lichten zoals zon en maan die de tijd aangaven. We moeten dus op een andere manier tegen de schepping aankijken willen we het een beetje begrijpen.

Bij de christenen heet het eerste Bijbelboek Genesis, wat 'bron' of 'origine' betekent, maar het Hebreeuws heeft dit Bijbelboek de naam *Beresheet* gegeven, wat ook het eerste woord in de Hebreeuwse Bijbel is: *Beresheet*¹.

De letter *Beth*, waarmee dit woord en de eerste zin begint, is de tweede letter van het Hebreeuwse alfabet. De Bijbel begint niet met de eerste letter, *Alef*, maar met de tweede letter, de *Beth*. De *Beth* lijkt op een gesloten deur. Alsof God wil zeggen: 'Deze deur, die precies vertelt hoe de schepping tot stand is gekomen, blijft dicht. Ik geef je geen inkijkje in hoe Ik alles ontworpen heb.' God schiep met één doel, maar we weten niet wanneer Hij dit geheel heeft geschapen en dus vraagt God aan ons om anders te kijken. Je moet niet achter Hem langs proberen te speuren

1 Bijzonder is dat er in de eerste zin drie keer de Hebreeuwse letter Tav staat. De Tav werd in het oude Hebreeuws geschreven als een kruis. Beresheet bara Elohiem aT hashamamyiem ve'aT haretz. (De t bij haretz is de Joodse letter tzade.) Er stonden drie kruizen op Golgotha.

HOOFDSTUK 1

om antwoorden te vinden zo zeggen de rabbijnen (Bereshiet Rabba 1). De schepping is een groot geheimenis waarvan Hij alleen weet wanneer en hoe het geweest is. Wil je het allemaal begrijpen, dan komt het gevaarlijk dicht bij afgoderij: als God willen zijn. God past niet in onze broekzak of in onze wetenschappelijke beredenering.

Hij is zoveel groter dan wij ooit zouden kunnen beseffen.

Een andere reden waarom het begint met de letter *Beth*, is dat deze letter 'huis' betekent en God vooral wil laten zien in Genesis dat Hij een woning wil bouwen voor Hemzelf en de mensen. Hij wil tussen ons wonen. De letter *Beth* (huis) heeft een numerieke waarde van twee en geeft daarmee ook het dualisme in deze wereld aan: goed – kwaad, licht – donker, man – vrouw, zon – maan, hemel – aarde. De tweestrijd die het leven met God met zich meebrengt.

Hij maakte in Genesis een onderkomen en wij moeten keuzes maken om in Zijn huis te kunnen wonen. Wil je het goede doen door licht te brengen en met liefde te handelen, wat ons dicht bij de Vader brengt, of vul je het leven anders in, waardoor Zijn woning alleen nog vanuit de verte zichtbaar is en beleef je de schemering? In de hele Bijbel roept God ons op om in Zijn huis te komen wonen en naar Hem toe te lopen. Hij vraagt het steeds opnieuw en dit betekent dat we beslissingen moeten nemen. Vanaf het begin tot het eind van je leven staat Hij in Zijn paleis op je te wachten en roept: 'Kom naar mij toe, kies het leven, kies voor wijsheid, gerechtigheid, liefde, vrede.'

Je bent hier op aarde om Hem te leren kennen, Zijn Naam te verhogen door Zijn wil te doen. Zijn Naam mogen we zien in de schepping en God is daarin overal, mits je dit wilt ontdekken. Alles hier beneden gaat over Zijn grootheid en uiteindelijk zal alles vol worden van Gods heerlijkheid. In Habakuk 2:14 staat: 'De aarde zal vol worden met de kennis van de heerlijkheid van de Heere, zoals het water de bodem van de zee bedekt.'

Toen Gods Geest boven de wateren zweefde, Hij alles bedekte, kwam dit prachtige beeld ook naar boven. De aarde was in den beginne vol van Zijn glorie en kennis, en zal op een dag weer dezelfde status aannemen. Wij mensen hebben de opdracht om, net als de aarde, vol van de kennis en op die manier, vol van de heerlijkheid van God te worden.

In onze vertaling van Genesis staat: In den beginne schiep God ... In het Hebreeuws staat er: *Bereshiet bara at* ... Het woordje *bereshiet* heeft meerdere woorden in zich: *rosh* (hoofd), *reshiet* (eersteling), *brit* (verbond), *bat* (dochter), *bar* (zoon), *beth* (huis). In het Hebreeuws mag je een woord opdelen in meerdere woorden en ze daarna koppelen. Als je van deze woorden vervolgens een zin maakt krijg je: In een begin schiep God in de eersteling (*reshiet*, Jezus), het hoofd (*rosh*, Jezus), de zoon (*bar*, Jezus), een verbond met zonen en dochters (*bat* is enkelvoud) en bouwde (*bara*) een huis (*beth*).

Paulus heeft dit in deze eerste zin waarschijnlijk ook zo gezien: 'Want uit Hem, en door Hem, en tot Hem zijn alle dingen.' (Romeinen 11:36)

Alles is door Hem geschapen en niets is geschapen of bestaat zonder Hem. Is het zes miljard jaren geleden tot stand gekomen zoals de wetenschap zegt? Het is in wezen van ondergeschikt belang. God staat boven tijd en ruimte. Toen God sprak over avond en morgen, waren er nog geen maan en zon die de dagen bepaalden. Hij heeft de lichten aan de hemel pas op dag vier geschapen. God is Schepper en door Zijn woord schiep Hij. De zeven dagen hebben bij God een andere invulling en betekenis dan bij ons. (Bij Hem zijn duizend jaren als één dag, waarmee Hij de relativiteit van tijd aangeeft.) Heel Genesis gaat over een andere werkelijkheid, namelijk Gods werkelijkheid en die is soms mistig en onverklaarbaar. Als we dat allemaal willen begrijpen, is het alsof we aan Rembrandt vragen welke kwasten hij nu eigenlijk heeft gebruikt, welke maat deze waren, de samenstelling

van de verfsoorten, zonder dat we naar zijn prachtige schilderijen kijken. We willen niet kijken naar wat hij wil zeggen, maar in plaats daarvan in het hoofd van de kunstenaar kruipen. De hemelse Vader geeft geen details, maar laat in Zijn schepping vooral zien dat Hij een woning bouwt met Zijn onderricht.

Willen we ons bezighouden met intelligent design en het daarmee kunnen beredeneren, dan zijn we vooral onszelf aan het overtuigen en niet bezig met Hem en Zijn woord. Het scheppingsverhaal is een boodschap aan ons. Zijn we te erg gefocust op natuurkundige of biologische uitleg? Dan missen we wat God ons wil zeggen. De Bijbel is bovenal een boek over de geschiedenis van God met de mensen. Het is in eerste instantie geen natuurkundig of chronologisch historisch boek. Het is een boek over een relatie. Anders gezegd: een geschiedenis van een koninkrijk, namelijk Gods koninkrijk, dat steeds weer wordt afgebroken door ons mensen, en gelukkig, steeds weer opnieuw opgebouwd wordt door God in Zijn oneindige geduld en genade. Eerst de hof van Eden en later de tabernakel. Allebei vertegenwoordigen zij Gods huis (zie plaatje in het begin).

1.3 Tohu we bohu

Genesis 1:1: De aarde was woest en ledig (tohu we bohu).

Voordat de aarde ontstond, was God er en Hij was overal. Er was geen leegte, want Hij vulde alles. Er was geen heelal, want alles bestond uit God.

Vanaf het moment dat Hij begon te scheppen, wilde Hij plaats voor ons maken, met als gevolg dat de Almachtige moest krimpen. In de Hebreeuwse kabbala gebruikt men daarvoor het woord *tzimtzoem*, en dit heeft ook de betekenis van contracties. God ging zichzelf beperken en dit was een grootse daad